

หัวข้อวิจัย	โครงการข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนและการใช้ภาษาต่างประเทศ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาคใต้
คณะผู้วิจัย	นายไชนี แวมุซอ นายอัสมีง กาเซ็ง นายมุหัมมัดมันซูร หมัดเราะะ
ปี	2547
แหล่งทุนสนับสนุน	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้ต้องการสำรวจข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนและการใช้ภาษาต่างประเทศในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาคใต้ โดยใช้การบริหารงานเครือข่ายเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้พัฒนาและปรับปรุงจากร่างแบบสอบถามของโครงการชุดเดียวกันในภาคเหนือ รวมถึงสำรวจข้อมูลระหว่างกลุ่มภาคใต้ตอนบนและตอนล่าง โดยใช้สภาพแวดล้อมทางภาษาที่ใช้พูดโดยประชาชนส่วนใหญ่ในจังหวัดเป็นเกณฑ์แบ่ง กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหาร ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศและนักเรียน ทั้งหมด 60 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด ผลการวิจัยพบว่า

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีขนาดใหญ่ส่วนใหญ่มุ่งจัดทะเบียนเป็นมูลนิธิมากกว่ามีเอกชนเป็นเจ้าของ กระจายอยู่นอกเขตเทศบาล พบการใช้ภาษาหลากหลายในการเรียนการสอน ได้แก่ภาษาไทย ภาษาอาหรับ ภาษามลายูถิ่น และภาษามลายู เปิดหลักสูตรการเรียนการสอนสายสามัญและศาสนาในหลายระดับ รวมถึงหลักสูตรวิชาชีพ มีจำนวนผู้เรียนทั้งสายสามัญและศาสนาโดยเฉลี่ยประมาณ 1100 คนต่อโรงเรียน มีผู้สอนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นชาวไทย เฉลี่ย 40 คนต่อโรงเรียน โดยมีจำนวนผู้เรียนภาษาต่างประเทศ 40-43 คนต่อห้อง นอกจากนี้ โรงเรียนมีความหลากหลายของแหล่งเรียนรู้ แต่มีสัดส่วนน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนผู้เรียน จัดการศึกษาตามนโยบายแผนการศึกษาภาคบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ โดยปรับปรุงหลักสูตร โดยเฉลี่ย 2 ปีต่อครั้ง พบการจัดสอบวัดระดับความสามารถของผู้เรียนและส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ โดยเฉพาะภาษามลายูและอาหรับ ผู้สอนผ่านการสอบคัดเลือกและสัมภาษณ์ และได้รับการส่งเสริมด้านการอบรมและสัมมนาเป็นหลัก

ผู้สอนภาษาต่างประเทศมีอายุเฉลี่ย 35 ปี ประสบการณ์การสอนเฉลี่ย 8 ปี ร้อยละ 50 เท่านั้นที่จบตรงสาขาวิชา ทัศนคติในทักษะการอ่านมากที่สุด และการฟังน้อยที่สุด แต่เห็นว่าการพูดสำคัญที่สุด จึงต้องการพัฒนาทักษะฟังและพูดมากที่สุด เพราะมีโอกาสสัมผัสกับภาษาต่างประเทศ ในสภาพแวดล้อมน้อยมาก มีภาระงานสอนและงานอื่นๆมาก ทำให้ผลิตผลงานวิชาการไม่มากและไม่หลากหลาย ขวัญกำลังใจและโอกาสในการพัฒนาตนเองเป็นปัญหาสำคัญที่สุด นอกจากนี้ ผู้สอนระบุว่าส่วนใหญ่กำหนดหลักสูตรเอง โดยใช้สาระการเรียนรู้และมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เป็นกรอบ มีการสอบถามข้อมูลจากชุมชน และผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร เป็นผู้ผลิตและเลือกตำราและสื่อการเรียนเอง ซึ่งส่วนใหญ่ผลิตในประเทศและรวบรวมจากแหล่งต่างๆ ยกเว้นภาษาอาหรับ และส่วนใหญ่สนใจและเข้าใจในหลักสูตร ยกเว้นประเด็นการสอนซ่อมเสริม

ผู้สอนส่วนใหญ่ยังยึดการสอนแบบฝึกปฏิบัติเป็นหลัก โดยเน้นความรู้ด้านศัพท์มากที่สุด และวัฒนธรรมน้อยที่สุด เห็นว่าทุกทักษะและองค์ความรู้มีความสำคัญเชิงบวกกับการสอน ภาษาต่างประเทศ และควรเป็นไปในลักษณะสัมพันธ์ในทักษะการฟัง-พูดและอ่าน-เขียน ไม่ได้ใช้ภาษาไทยในการสอน และไม่นิยมใช้สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ ในชั้นเรียน และให้น้ำหนักกับการสอบปลายภาคมากที่สุด โดยนิยมใช้ข้อสอบแบบปรนัย

ผู้เรียนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง พูดภาษาไทยในชีวิตประจำวัน แต่บางส่วนเป็นผู้รู้สองภาษาคือภาษาไทยและมลายูถิ่นทางภาคใต้ตอนล่าง ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและค้าขาย รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน ทั้งหมดกำลังเรียนภาษาอังกฤษ ภาษามลายูและภาษาอาหรับเป็นภาษาต่างประเทศ มีผู้สอนชาวไทยส่วนใหญ่เริ่มเรียนภาษาต่างประเทศครั้งแรกในระดับตติยา และมีทัศนคติในการเรียนที่ดี แม้อยู่ในระดับปานกลาง ต้องการพัฒนาทักษะการพูดมากที่สุด และเห็นว่าภาษาต่างประเทศมีความจำเป็นมากในการใช้และการทำงานในอนาคต โดยเฉพาะภาษามลายู แต่ผู้เรียนไม่ค่อยมีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศได้มากนัก ยกเว้นในห้องเรียน จึงมีผู้สอนชาวไทยเป็นต้นแบบ และมีพฤติกรรมการเรียนภาษาที่ผูกติดกับห้องเรียน

ในด้านปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ผู้บริหารเห็นว่าผู้เรียนขาดการฝึกฝน นอกห้องเรียนเป็นปัญหาหลัก รองลงมาคือ การขาดแหล่งเรียนรู้และจำนวนนักเรียนมีมากเกินไป ส่วนผู้สอนระบุว่าปัญหาหลักด้านภาระงานสอน หลักสูตร ผู้เรียน จำนวนของผู้เรียน บรรยากาศในชั้นเรียน ระยะเวลาในการฝึก สื่อการเรียน แหล่งเรียนรู้นอกชั้นเรียน วิธีสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้เรียนเห็นว่าปัญหาต่างๆในการเรียนภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวกับผู้สอน สื่อ การจัดการ และสภาพแวดล้อม

ด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นพ้องว่าไม่มีโอกาสใช้

ภาษาต่างประเทศในชุมชน ยกเว้นภาษามลายูและอาหรับ โดยใช้ในกิจกรรมทางศาสนาอิสลาม

ในการเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไประหว่างกลุ่มโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาคใต้
ตอนบนและตอนล่าง พบความแตกต่างในด้านนโยบายการจัดสอบวัดระดับที่ชัดเจน และมีความ
พร้อมด้านต่างๆที่กลุ่มตอนบนมีมากกว่าตอนบน รวมทั้งปัญหาด้านวุฒิการศึกษาของผู้สอนใน
ทัศนคติของผู้บริหาร นอกจากนี้พบความแตกต่างในข้อมูลของผู้สอนทั้งสองกลุ่มในด้านข้อมูล
ทั่วไป เช่น เพศ อายุ ประสบการณ์ ระดับชั้นที่สอน ความถนัดในการสอนภาษา ประสบการณ์ใน
การไปอยู่ต่างประเทศ ภาระงาน การผลิตผลงานทางวิชาการ เอกสารและรูปแบบการสอน
ความเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของกิจกรรมต่างๆบางประเด็น ภาษาในการสอน โอกาสในการใช้
ภาษาต่างประเทศของผู้เรียน และปัญหาด้านแหล่งเรียนรู้และกิจกรรมเสริม ในส่วนของผู้เรียน พบ
ความแตกต่างระหว่างสองกลุ่มในเรื่อง ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน อาชีพและรายได้ของผู้ปกครอง
ระดับชั้นที่เริ่มเรียนภาษาต่างประเทศ ผู้สอนภาษาต่างประเทศ ระดับทักษะและความต้องการใช้
ภาษาต่างประเทศ ความเห็นต่อประโยชน์ของกิจกรรมที่ช่วยเพิ่มทักษะภาษาต่างประเทศต่างกัน
ต้นแบบการใช้ภาษาต่างประเทศ พฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศ และปัญหาส่วนใหญ่ในการ
เรียนภาษาต่างประเทศ

Research Title	Profile of Foreign Language Education and Use in Islamic Private Schools in Southern Thailand
Authors	Mr. Zainee Waemusa Mr. Assaming Kaseng Mr. Muhammadmansour Madroh
Year	2004
Fund Source	The Thailand Research Fund (TRF)

Abstract

The purpose of this research was to explore a profile of foreign language education and use in Islamic private schools in southern Thailand with the management of the network team through the questionnaires modified and developed from the questionnaire of the project in northern Thailand as well as to investigate the profiles between the upper and lower part of southern Thailand under the criteria of different spoken languages used by the public. The 60 subjects included school administrators, foreign language teachers and students. The statistics used for the data analysis were a percentage, arithmetic means, standard deviation, the maximum and the minimum point. The findings yielded as follows.

Most large-sized Islamic private schools were registered under the foundation management more than private-owned ones, scattered around municipal areas. Various mediums of instruction were found namely Thai, Arabic, Pattani Malay and standard Malay for the pedagogy of general and religious curricula as well as a vocational one. The average number of students was 1100 while foreign teachers were approximately 40 in each school. The average foreign language class-size was 40-43 students. Despite a variety of learning sources, they were scarce when compared to students. The school educational policy was the compulsory one set by Ministry of Education. The frequency of the curricular amendment was found once within 2 years. Moreover, the language-replacement tests as well as students' potential development were found especially Malay and Arabic. The school foreign language teachers passed the procedure of oral and written tests by the school administrators who also provided the personnel development in the form of training and seminars mostly.

The foreign language teachers were aged averagely 35 with their average pedagogic experience of 8 years but only half of them graduated in foreign language fields. According to their report, their aptitude and mastered skill was reading while they lacked listening skills. However, speaking was considered as the most important skill in language learning; therefore, the skills needed to be improved mostly were listening and speaking due to their scarce exposure to target languages in real life situations. Their workload was reported high, leading to low productivity of academic work both in quantity and variety. Their major encountered threats were will spirit and self-development opportunity. Moreover, the teachers reported that their syllabuses were developed from the outlines of learning objectives and standards in the Foundation Curriculum B.E. 2544 with the information of community survey. Most teachers took part in syllabus development procedures. They also developed and selected their own materials and instructional media mostly made in the country. Most were collected from various sources. Interestingly, Arabic materials were mostly foreign texts. In addition, most teachers pay attention to and understood all topics in the curriculum except the remedial procedure.

Skill drills were found mainly in teachers' pedagogy with the emphasis on vocabulary but trivializing cultural knowledge. They agreed that all skills and knowledge were positively important and related to pedagogy of foreign languages which should be closely related to the form of listening-speaking and of reading-writing. Thai was not often used as medium of instruction. So were instructional media and teaching aids. The final examination with the multiple-choice form was operated mostly.

Most students were female, using Thai in their daily-life conversation; yet, some were bilingual with Thai and Malay dialect. Their guardians were mostly workers and vendors and earned less than 10,000 Baht a month. All students took English, Malay and Arabic as foreign language classes, generally with Thai teachers. They started learning these foreign languages at Tadika and had positive attitudes towards learning at a medium level. They needed to improve their speaking skill mostly since these foreign languages were needed and necessary for their future career, especially Malay. Unfortunately, their language use in real life situations was

very limited except in the classroom. Hence, their language model was their own Thai teachers and had language learning habits with the classroom.

The problems found by the administrators was that students lacked practice outside of the classroom, followed by shortage of learning sources and an excessively high numbers of students. For teachers, the problems were related to excessive workload, curriculum, students, numbers of students, classroom atmosphere, drilling periods, instructional media, learning sources outside of the classrooms, teaching methods and extracurricular activities. Students also reported the problems related to teachers, instructional media, management and environment.

It was found that the opportunities to use the foreign languages in the community were uncommon except Malay and Arabic in religious activities in Islam.

The comparison between the schools in the upper and lower part of southern Thailand in foreign language education revealed main difference in the policy in the language replacement tests and school management, whose schools in the lower part were more enhanced than their counterparts as well as educational background of teachers. The main differences were also found in their teacher group in terms of sex, age, experience, teaching classes, language aptitudes, experience in foreign countries, workload, academic work, teaching materials and styles, opinions on activities, mediums of instruction, learners' opportunities to use target languages, problems on learning sources and extracurricular activities. In addition, the difference was found between the groups of students, namely their daily-life language, their guardians' careers and income, levels of starting to learn foreign languages, teacher types, skill and need of the target languages, opinions on language learning activities, language models, learning habits and problems found in learning foreign languages.